

Biblijsko prosuđivanje - Bob DeWaay

Nije čudno što su mnogi ljudi zbunjeni u vezi donošenja prosudbi jer neki dijelovi Pisma nam govore da moramo prosuđivati i biti pronicljivi, dok nas drugi upozoravaju da ne sudimo. Vidjet ćemo da Pismo osigurava jasne, objektivne upute u vezi donošenja prosudbi i da su obje zapovijedi (zapovijed prosuđivanja i zapovijed o neosuđivanju) razumljive te da se moraju držati.

NE SUDITE - Matej 7

Slijedeće učenje iz propovijedi na gori nas upozorava da ne smijemo suditi:

“Ne sudite da ne budete suđeni! Jer sudom kojim sudite bit ćete suđeni. I mjerom kojom mjerite mjerit će vam se. Što gledaš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svome ne opažaš? Ili kako možeš reći bratu svomu: 'De da ti izvadim trun iz oka', a eto brvna u oku tvom? Licemjere, izvadi najprije brvno iz oka svoga pa ćeš onda dobro vidjeti izvaditi trun iz oka bratova!” (Matej 7:1-5)

Prije nego interpretiramo ove stihove, moramo pogledati propovijed koja im prethodi. Propovijed na gori govori o motivima i grijehu. Na primjer, licemjери koji se mole tako da ih drugi vide (6:5). Isusova propovijed sadrži upozorenja protiv ljutnje (5:22), požude (5:28), zapovijedi da se ljube neprijatelji (5:44) i upozorenja o ljubavi spram bogatstva (6:24). Isus navodi mnoge grijehe na način da pokaže svakom njegovu grešnost i potrebu za Evandeljem. Isus reče: *“Uistinu kažem vam: ne bude li pravednost vaša veća od pravednosti pismoznanaca i farizeja, ne, nećeće ući u kraljevstvo nebesko.”* (Matej 5:20) Ova izjava je šokirala njegove slušatelje jer su pismoznanci i farizeji bili čvrsti u držanju zakona. Pravednost veća od njihove mogla je jedino biti Kristova pravednost koja mijenja srce. Bez Kristove pravednosti ne možemo ući u kraljevstvo. Znajući taj kontekst, koje je značenje Mateja 7:1-5? Odgovor je da smo

upozoreni da ne sudimo uspoređujući svoju pravednost s tuđom. Ovi stihovi su upozorenje protiv samopravednosti. Kao grešnici, skloni smo minimalizirati ili racionalizirati svoje prestupe i uvećavati greške drugih. Isus upozorava da će samopravednost poput licemjernih farizeja držati osobu van Božjeg kraljevstva. Siromašni duhom i progonjeni su ti koji će baštiniti Božje kraljevstvo (Matej 5:3,10). Ovi ponizni ljudi znaju da im je potreban spasitelj. Da li Matej 7:1-5 uči da kršćani trebaju prihvatiti sve učitelje i učenja bez pravljenja razlike? Ne. Ovi odlomci govore o ljudskoj motivaciji i stupnju njihove unutarnje pravednosti. To se ne smije prosuđivati. Drugi odlomci, koje ćemo kasnije proučavati, odnose se na prosuđivanje sadržaja ljudskog učenja. Prije nego što proučimo te odlomke, ispitajmo odlomke koji se koriste da bi se pokazalo da se lažni učitelji ne bi trebali javno ispravljati.

IDI SVOM BRATU NASAMO - Matej 18

Kao što je prije spomenuto, savjet iz Mateja 18 da se nasamo porazgovara s bratom koji je sagriješio često se koristi za sugestiju da se javno učenje treba prosuditi u privatnosti. Ipak, Matej 18 se ne odnosi na ispravnost nečijeg javnog podučavanja, već na postupanje s jednom od Kristovih ovaca koja je zastranila u grijeh. Ispitajmo kontekst ovog odlomka. Matej 18 započinje s raspravom učenika o tome tko će biti najveći u kraljevstvu. Isus je vidio opasnost u njihovom stavu koji može naštetiti crkvi. Ostatak poglavlja odnosi se na odnose unutar crkve, posebno tretiranje "malenih" (misleći na vjernike a ne na djecu - 18:6). Problem, koji je Isus predvidio u raspravi o tome tko je veći, je da oni čiji su motivi krivi će krivo postupati spram "malenih" (vjernici koji se mogu činiti nevažnima onima zaokupljenima vlastitom veličinom). Matej 18 sadrži učenja o važnosti svakog vjernika i njegovom

duhovnom blagostanju. U tom kontekstu čitamo: *“Pogriješi li tvoj brat, idi i ukori ga nasamo. Ako te poslušša, stekao si brata. Ne poslušša li te, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu, neka na iskazu dvojice ili trojice svjedoka počiva svaka tvrdnja. Ako ni njih ne poslušša, reci Crkvi. Ako pak ni Crkve ne poslušša, neka ti bude kao poganin i carinik.”* (Matej 18:15-17) U pitanju je “maleni” koji je postao zalutala ovca. (Matej 18:12) Sklonost je onih koji traže veličinu u kraljevstvu da dopuste grešniku da odluta i izgubi se, radije nego da se potrudite da ga očuvaju. Isus reče, *“Tako ni Otac vaš, koji je na nebesima, neće da propadne ni jedan od ovih malenih.”* (Matej 18:14) Kao što vidimo, maleni su vjernici i nije Božja volja da se vjernik izgubi. Zalutala ovca koja je spašena je zastranio vjernik.

Znajući kontekst, korenje u privatnosti nekoga tko griješi pokazuje spremnost da se očuva Božje stado od propasti. Nije navedeno o kojem se grijehu točno radi, već koji su motivi članova crkve tj. Isusovih učenika. Oni se moraju brinuti o dobrobiti malenih koji možda nisu važni drugima, ali Bogu jesu. Cjelokupan proces ocrtan u Mateju 18 je očuvanje članova crkve. Ako proces ne rezultira u pokajanju, ta osoba se drži izgubljenim grešnikom (poganinom i carinikom). Izgubljenom grešniku se propovijeda Evanđelje. Svaki istinski kršćanin koji se nađe u ovakvom slučaju, tražit će pokajanje i obnovu. Oni koji tvrde da imaju pravo griješiti, ne pokazuju dokaz obnove. Oni nisu maleni već cilj evanđelja. Da li nam ovaj odlomak govori da se krivo učenje ne smije javno ispraviti ili prosuditi bez da se prvo dobije dozvola krivog učitelja? Ne. Kao što ćemo vidjeti u mnogim drugim odlomcima, krivo učenje se ne smije dopustiti u crkvi jer nam je Isus rekao da se moramo brinuti za stado. Duhovna dobrobit Njegovih malenih je daleko važnija od želja onih koji sebe vide “najvećima u kraljevstvu”. Stado mora biti zaštićeno i očuvano. Dopustiti ulaz vukovima pod izlikom Mateja 18 bilo bi strašna zloupotreba ovog odlomka. Zapazite da stih 16 kaže da

dva ili tri svjedoka trebaju potvrditi svaku činjenicu. To je važno jer netko može lažno optužiti drugoga za grijeh. Ono što svjedoci potvrđuju je da se osoba o kojoj se radi kriva i da se odbija promijeniti. U slučaju javno emitiranih ili publiciranih učenja nema potrebe za tim jer su činjenice već javno znane. Potrebno je učenje usporediti s Pismom, a ne odlučiti da li je osoba počinila grijeh i sakriti ga. Kod javnog učenja u pitanju je integritet vjere koja je jednom zauvijek predana svetima, a ne grijeh u lokalnoj zajednici.

NE SUDITE – 1. Korinćanima 4

Pavao upozorava Korinćane na krivo prosuđivanje: *“Zato ne sudite ništa prije vremena dok ne dođe Gospodin koji će iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i razotkriti nakane srdaca. I tada će svatko primiti pohvalu od Boga.”* (1. Korinćanima 4:5) Ovaj stih govori da neke stvari nećemo znati do Božjeg budućeg suda. Jedna od tih stvari su motivi ljudskog srca. Trebali bi izbjegavati suditi ono što ne znamo. Ljudski motivi su nam često sakriveni, ali njihova učenja su javna informacija. Razmislite što Pavao govori u Filipljanima: *“Neki, istina, propovijedaju Krista iz zavisti i nadmetanja, a neki iz dobre volje: ovi iz ljubavi jer znaju da sam ovdje za obranu evanđelja; oni pak Krista navješćuju iz suparništva, neiskreno - misleći da će tako otežati nevolju mojih okova. Pa što onda? Samo se na svaki način, bilo himbeno, bilo istinito, Krist navješćuje. I tome se radujem, a i radovat ću se.”* (Filipljanima 1:15 -18). Nije jasno kako je Pavao znao o njihovim krivim motivima, ali je poučno vidjeti njegov odgovor. Kako je sadržaj njihove poruke bilo istinito evanđelje, Pavao se radovao. To je u jasnom kontrastu s onim što je rekao kad je u pitanju bila kriva poruka: *“Ali kad bismo vam mi, ili kad bi vam anđeo s neba navješćivao neko evanđelje mimo onoga koje vam mi navijestismo, neka je proklet!”* (Galaćanima 1:8) Zasigurno je pretpostaviti da bi anđeo s neba bio draga osoba s dobrim motivima. No, krivo evanđelje je proketo i mora se

odbaciti. Postoje mnogi dragi ljudi s krivim učenjem.

Sadržaj krivog suda kojeg su napravili Korinćani imao je veze sa stvarima koje im nisu mogle biti znane: *"Time, braćo, smjerah na sebe i Apolona radi vas: da na nama naučite onu "Ne preko onoga što je pisano" te se ne nadimate jednim protiv drugoga. Ta tko tebi daje prednost? Što imaš da nisi primio? Ako si primio, što se hvastaš kao da nisi primio?"* (1. Korinćanima 4:6,7) Kao što se vidi i u 1. Korinćanima 1, imali su naviku donošenja suda tko je superiorniji i okupljanja uz određene ljude. Pavao im je rekao da to ne čine. Nije poznato tko je duhovno superiorniji i to neće ni biti znano do Božjeg budućeg suda. Ali znamo *"što je pisano"*. Postoji objektivni standard za prosuđivanje učenja, ali ne i za prosuđivanje motiva i superiornosti pojedinaca.

Do sada smo vidjeli dosljednost. Ne smijemo suditi motive ili relativne stupnjeve pravednosti drugih vjernika. No, moramo prosuđivati ono što se naučava, da li je u skladu s istinskim evanđeljem i onim zapisanim u Bibliji. Postoji druga stvar u vezi donošenja suda koja se također tiče prosuđivanja učenja, ali ju većina ljudi krivo tumači. To je dio Pisma iz Mateja 7 o prosuđivanju na temelju ploda.

POZNAT ĆETE IH PO PLODOVIMA - Matej 7

Isusovo učenje, "Poznat ćete ih po plodovima," je svima poznato i često ponavljano. Čudesno je da u većini slučajeva ljudi izvlače zaključke koji nemaju nikakve veze s stvarima o kojima Isus govori u Mateju 7. Često misle da su plodovi značajke karaktera, popularnost ili sposobnost činjenja nadnaravnih znakova. Razmotrit ću svaku od tih ideja i na kraju pokazati što je Isus zaista mislio.

Proučimo odlomak. U Mateju 7 Isus upozorava na lažne učitelje: *"Čuvajte se lažnih proroka koji dolaze k vama u*

ovčjem odijelu, a iznutra su vuci grabežljivi. Po njihovim ćete ih plodovima prepoznati. Bere li se s trnja grožđe ili s bodljike smokve? Tako svako dobro stablo rađa dobrim plodovima, a nevaljalo stablo rađa plodovima zlim." (Matej 7:15-17) Prvo, karakter osobe nije plod. Izvana, lažni proroci su nalik ovcama. Oni su često vrlo dragi ljudi koji su ljubazni, omiljeni, razoružavajući, susretljivi, osvajajući i posjeduju mnoge druge divne osobine. Kriva ideja da su te kvalitete ono što je Isus mislio pod plodovima, uzrokuju da mnogi ljudi budu zavedeni od strane lažnih proroka. Oni propuštaju uvidjeti da i Dalai Lama ima te kvalitete, a uopće nije kršćanin. Šarmantna vanjšina je često ovčje ruho. Broj nećijih sljedbenika nije plod. Mnogi misle da je popularnost znak dobrog ploda. No, slijedeći stihovi pokazuju nešto potpuno suprotno: *"Uđite na uska vrata! Jer široka su vrata i prostran put koji vodi u propast i mnogo ih je koji njime idu. O kako su uska vrata i tijesan put koji vodi u Život i malo ih je koji ga nalaze!"* (Matej 7:13,14) Lažne religiozne vođe Izraela imali su više sljedbenika od Isusa. To teško može biti ono što je Isus mislio pod plodom. Znakovi i čudesa nisu plodovi. Ponovo moramo vidjeti cjelokupan kontekst: *"Dakle: po plodovima ćete ih njihovim prepoznati. Neće u kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: 'Gospodine, Gospodine!', nego onaj koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima. Mnogi će me u onaj dan pitati: 'Gospodine, Gospodine! Nismo li mi u tvoje ime prorokovali, u tvoje ime đavle izgonili, u tvoje ime mnoga čudesa činili?' Tada ću im kazati: 'Nikad vas nisam poznavao! Nosite se od mene, vi bezakonici!'"* (Matej 7:20 -23) Ljudi koji nazivaju Isusa Gospodinom, dolaze u Njegovo ime i čine čudesna djela su lažni proroci, ako odbijaju ostati unutar od Boga danim granicama. To je vrlo važno jer se radi o bezakonju.

Granice su postavili od Boga određeni glasnogovornici. Za nas, to su učenja Krista i Njegovih apostola (Hebrejima 1:1,2; 2:3,4). Isus je prorok kojeg je navijestio Mojsije i

koga moramo slušati (Ponovljeni zakon 18:15; Marko 9:2-7; Ivan 5:46,47). Poslanica Hebrejima sadrži upozorenje: “*Tko prekrši Zakon Mojsijev, bez milosrđa biva pogubljen na osnovi dvojice ili trojice svjedoka. Zamislite koliko li će goru kaznu zavrijediti tko Sina Božjega pogazi, i nečistom smatra krv Saveza kojom je posvećen, i Duha milosti pogrdi?*” (Hebrejima 10:28,29). Bezakonje ne poštuje uvjete saveza. Isus je otkrio uvjete i granice legalnog vjerovanja i djelovanja pod Novim savezom, kao što je Mojsije pod starim. Ivan nas na ovo upozorava u svojoj drugoj poslanici: “*Tko god pretjera i ne ostane u nauku Kristovu, nema Boga. Tko ostaje u nauku, ima i Oca i Sina.*” (2. Ivanova 1:9) Lažni proroci su svi oni koji uče i prakticiraju bezakonje. Oni ne ostaju unutar jednom za uvijek danih granica novozavjetnog učenja. To možemo vidjeti čitajući dalje iz Mateja 7: “*Stoga, tko god sluša ove moje riječi i izvršava ih, bit će kao mudar čovjek koji sagradi kuću na stijeni. Zapljušti kiša, navale bujice, puhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću, ali ona ne pada. Jer - utemeljena je na stijeni. Naprotiv, tko god sluša ove moje riječi, a ne vrši ih, bit će kao lud čovjek koji sagradi kuću na pijesku. Zapljušti kiša, navale bujice, puhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću i ona se sruši. I bijaše to ruševina velika.*” (Matej 7:24-27) Bezakonici ne prebivaju u Kristovom učenju. Oni su lažni proroci. Plodovi po kojima su poznati su njihova učenja, ne njihove osobnosti, broj sljedbenika ili čudesa.

Da bi naglasili važnost prosuđivanja učenja, proučit ćemo Pavlovo obraćanje starješinama u Jeruzalemu. Vidjet ćemo da su zaštita stada ključne dužnosti pastora i starješina.

CRKVENE VOĐE I VUKOVI

Pavlovo obraćanje efeškim starješinama daje uputu o dužnosti kršćanskih vođa da proklamiraju istinu i brane stado od vukova (Djela 20). Prvo Pavao podsjeća na svoj boravak u Efezu: “*Ništa korisno nisam*

propustio navijestiti vam i naučiti vas - javno i po kućama; upozoravao sam Židove i Grke da se obrate k Bogu i da vjeruju u Gospodina našega Isusa.” (Djela 20:20,21) Propovijedanje o tome da se ljudi trebaju pokajati i vjerovati je važna tema u Lukinim pisanjima (Luka 24:47; Djela 2:38; 17:30,31; 26:17-20...)

Pavlovo propovijedanje je rezultiralo osnivanjem efeške crkve. Starješine su izabrane i njima se Pavao obratio na putu za Jeruzalem. Ono što im je rekao otkriva što je važno za sve crkve: “*I sad, evo, znam: nećete više vidjeti lica moga, svi vi posred kojih prođoh propovijedajući Kraljevstvo. Zato vam u ovaj dan današnji jamčim: čist sam od krvi sviju jer nisam propustio navijestiti vam ništa od svega nauma Božjega.*” (Djela 20:25-27) Zapazite, prije svega, da je fraza “*propovijedajući kraljevstvo*” paralela s opisom njegovog propovijedanja u 21. stihu. Poruka evanđelja nije poruka poput društvenog evanđelja kao što danas neki tvrde, već poruka obraćenja i vjere (vidi Marko 1:14,15). To su termini ulaska u kraljevstvo. Drugo, zapazite Pavlovu tvrdnju da je čist od njihove krvi. To znači, da nije propovijedao o ulasku u kraljevstvo i o svemu što je Bog otkrio u svom naumu, Pavao bi ugrozio njihove duše, ne bi ispunio svoju misiju i navukao bi na sebe krivicu jer ih nije upozorio na nadolazeći sud (Ezekiel 33:6). Ista odgovornost leži na pastorima i drugim današnjim crkvenim vođama. Ovo je vrlo važno jer stado mora biti opremljeno da odupre napadu neizbježnih vukova koji će se podići. Ti vukovi su subjekt Pavlovog upozorenja crkvenim vođama: “*Pazite na sebe i na sve stado u kojem vas Duh Sveti postavi nadglednicima, da pasete Crkvu Božju koju steče krvlju svojom. Ja znam da će nakon mog odlaska među vas provaliti vuci okrutni koji ne štede stada, a između vas će samih ustati ljudi koji će iskrivljavati nauk da bi odvucli učenike za sobom.*” (Djela 20:28-30)

Važno je uvidjeti da vukovi dolaze iz dva izvora: izvan i unutar crkve. Vukovi su uvijek neprijatelji dobrobiti stada. Dužnost je pastira da osiguraju sigurnost svojih ovaca. Da bi to učinili, vukovi se moraju identificirati. Način na koji se identificiraju su njihova učenja. Pavao opisuje djelovanje vukova: “govorenje perverzних stvari”. Riječ perverzno znači iskrivljeno ili izobličeno. Njihova učenja su iskrivljenje Kristovog i apostolskog autoritativnog učenja. Svatko tko namjerno iznosi iskrivljeno učenje i odbija pokajati se kada mu se iz Pisma ukaže na pogrešku je vuk. Starješine moraju čuvati stado od takvih ljudi. Zapazite što se događa kroz ta učenja: oni odvlače učenike za sobom. Lažni učitelji i proroci imaju poruku koja dolazi od njih, a ne od Boga. Razlog zbog čega odvlače učenike za sobom je taj što su oni jedini izvor takvog učenja. Ako crkva naviješta istinite uvjete saveza i cjelokupni Božji naum, perverzne doktrine promovirane od vukova neće se čuti od vjernih pastora i starješina. Iskrivljene doktrine ne mogu se naći valjanom primjenom autoritativnog Pisma. Ako vukovi uspiju pobuditi u ovcama apetit za ono što nude, ovca će ih slijediti kako bi zadovoljila svoj apetit. Kako to nije od Boga, ona je odvučena od istinskog pastirstva u duhovnu propast i moguću osudu. To je vrlo ozbiljna situacija.

U Ivanu 10, Isus koristi analogiju pastirstva da pokaže da kradljivci ne dolaze kroz prava vrata: *“Zaista, zaista, kažem vam: tko god u ovčinjak ne ulazi na vrata, nego negdje drugdje preskače, kradljivac je i razbojnik.”* (Ivan 10:1). Isus je vrata ovcama (Ivan 10:7). Isus je uzašao u nebo. Njegova učenja dana u Novom zavjetu opisuju pastirstvo. Crkvene starješine su odgovorne držati riječi Krista i Njegovih apostola. Oni su odgovorni identificirati kradljivce koji ne žele ostati u Kristovom učenju. Lažni učitelji odbijaju raditi ovo: *“Najamnik - koji nije pastir i nije vlasnik ovaca - kad vidi vuka gdje dolazi, ostavlja ovce i bježi, a vuk ih grabi i razgona: najamnik je i nije mu do ovaca.”* (Ivan 10:12, 13) Isus je pravi Pastir i

podpastiri (riječ pastor dolazi od riječi pastir) hrane ovce čistim Božjim riječima i čuvaju ih od iskrivljenih. Oni koji to odbijaju su najamnici.

OSTVARUJU SE PAVLOVA UPOZORENJA

Timotej je postao važan crkveni starješina u Efezu gdje je Pavao upozorio starješine o vukovima. Pavlova upozorenja su se ostvarila. Iz poslanice Timoteju vidimo da su se pojavili lažni učitelji, neki od njih su bili same starješine. To je pozadina Pavlovog savjeta o ispravljanju pogreški, podizanju standarda zdrave doktrine i kvalifikacijama pravog starješine.

Pavao je naveo Timoteju tko su lažni učitelji: *“Taj ti zadatak predajem, sine Timoteju, u skladu s proroštvima nekoć nad tobom izrečenima: na njih oslonjen, bij boj plemeniti imajući vjeru i dobru savjest, koju su neki odbacili i doživjeli brodolom vjere. Među njima je Himenej i Aleksandar, koje sam predao Sotoni da nauče ne huliti.”* (1. Timoteju 1:18-20) Razlog zašto se s lažnim učiteljima postupa javno je taj što su i njihova učenja javna. Ne treba imati dva ili tri svjedoka ili privatni sastanak da se odluči da li je javno učenje biblijsko ili ne. Svatko tko ih je čuo zna što oni vjeruju i uče. Pitanje je da li je učenje biblijsko. Krivo učenje šteti crkvi i ne može se tolerirati. U grčkom se kaže da su s obzirom na vjeru doživjeli brodolom. To znači da je sadržaj njihovog učenja bio kriv i u neskladu s vjerom koja je jednom zauvijek predana svetima (Judina 1:3). Pavao, nakon što je dao upute o kvalifikacijama starješina, podsjeća Timoteja na ključnu ulogu crkve: *“...okasnim li, da znaš kako se treba vladati u kući Božjoj, koja je Crkva Boga živoga, stup i uporište istine.”* (1. Timoteju 3:15) Starješine i pastori koji ne poštuju zdravu doktrinu ne mogu se tolerirati. Kada naučavaju kriva učenja, njihovo ponašanje je neprihvatljivo. Oni su odgovorni kako bi se pobrinuli da crkva bude stup i uporište istine. Pavao predviđa da će se u posljednjim vremenima ljudi prikloniti *“prijevarnim*

duhovima i zloduhovskim naucima“ (1. Timoteju 4:1) Pavao uvjerava Timoteja da poduči crkvu u vezi lažnih učitelja i isticanja istine: *“To izlazi braći i bit ćeš dobar poslužitelj Krista Isusa, hranjen riječima vjere i dobroga nauka za kojim postojano ideš”*. (1. Timoteju 4:6) Danas mnogi preziru termin doktrina i optužuju one, kojima je važno da isprave krive doktrine i iznesu pravu, da imaju krive motive. To uopće nije ono što je Pavao rekao Timoteju: *“Pripazi na samog sebe i na poučavanje! Ustraj u tome! Jer to vršeci, spasit ćeš i sebe i one koji te slušaju.”* (1. Timoteju 4:16) Učenja imaju posljedice - vječne posljedice. Kada je u crkvi dopušteno krivo naučavanje, ljudsko spasenje je u opasnosti.

Oduvijek je najvažnija dužnost starješina i pastora bila zaštita stada od krivog i hranjenje zdravim učenjem. No, u zadnjim vremenima bitka se intenzivirala. Živimo u doba zablude i otpadništva. Tako da sada, više nego ikad, moramo se suočiti s krivim učenjem i ne dopustiti mu ulazak u crkvu. Pavao je izrekao ovu upozorenje i predviđanje: *“Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom, koji će suditi žive i mrtve, zaklinjem te dolaskom njegovim i kraljevstvom njegovim: propovijedaj Riječ, uporan budi - bilo to zgodno ili nezgodno - uvjeravaj, prijeti, zapovijedaj sa svom strpljivošću i poukom. Jer doći će vrijeme kad ljudi neće podnositi zdrava nauka nego će sebi po vlastitim požudama nagomilavati učitelje kako im godi ušima; od istine će uho odvrćati, a bajkama se priklanjati.”* (2. Timoteju 4:1-4) Ne žele li ljudi čuti zdravo učenje zbog zabluda posljednjeg vremena, propovijedaj im ga. Sposobnost i želja da se to čini je uvjet za starješine: *“priljubljen uz vjerodostojnu riječ nauka da može i hrabriti u zdravom nauku i uvjeravati protivnike.”* (Titu 1:9)

Dužnosti pastora i starješina su jasno navedene u Djelima 20 i pastoralnim poslanicama. Moraju propovijedati zdravu doktrinu, ispravljati krivu i štititi stado od vukova. Žalosno, oni koji danas to čine su

često optuženi da potiču podjele ili da griješe jer sude, a Isus je rekao da ne sudimo. To je pogrešno. Ne smijemo suditi motive ili nečiju pravednost, ali moramo javno naučavanje.

PAVAO JAVNO KORI PETRA

U Galaćanima 2, Pavao je izazvao incident kada je javno ukorio Petra: "A kad Kefa stiže u Antiohiju, u lice mu se usprotivih jer je zavrijedio osudu: doista, prije nego stigoše neki od Jakova, blagovao je zajedno s poganima; a kad oni dođoše, počeo se povlačiti i odvajati bojeći se onih iz obrezanja. Za njim se povedoše i ostali Židovi te je i Barnaba zaveden tom prijetvornošću. Ali kad vidjeh da ne hode ravno, po istini evanđelja, rekoh Kefi pred svima: *“Ako ti, Židov, poganski živiš, a ne židovski, kako možeš siliti pogane da se požidove?”* (Galaćanima 2:11-14) Pavao je javno ukorio Petra zato što je znao da je ponašanjem u javnosti zanijekao ono što privatno vjeruje. Pavao je nazvao njegovo ponašanje "neiskrenim u vezi istine evanđelja". Petrovo ponašanje je podrazumijevalo da su kršćani poganskog porijekla još uvijek nečisti ako se ne podlože židovskim propisima u vezi jela. To je nijekanje odluke donesene na jeruzalemskom saboru (Djela 15), da kršćani poganskog porijekla ne moraju držati Mojsijev zakon.

Ironija je tim veća, zato što je sam Petar bio govornik koji je crkvu uvjerio da je to ispravno: *“Nakon duge raspre ustade Petar i reče im: ‘Braćo, vi znate kako me Bog od prvih dana između vas izabra da iz mojih usta pogani čuju riječ evanđelja i povjeruju. I Bog, Poznavatelj srdaca, posvjedoči za njih: dade im Duha Svetoga kao i nama. Nikakve razlike nije pravio između nas i njih: vjerom očisti njihova srca. Što dakle sada iskušavate Boga stavljajući učenicima na vrat jaram kojeg ni oci naši ni mi nismo mogli nositi? Vjerujemo, naprotiv: po milosti smo Gospodina Isusa spašeni, baš kao i oni.’”* (Djela 15:7-11) Pavao je znao da on i Petar vjeruju isto;

obojica su se složili s odlukom sabora. Nije bilo razloga da ode nasamo s Petrom kako bi mu ukazao na krivo vjerovanje. Pavao je reagirao odmah javno, u prisutnosti sviju. Petrovo ponašanje u javnosti negiralo je njegov privatni iskaz vjere. Biti iskren u vezi evanđelja znači da naše propovijedanje i ponašanje u javnosti mora biti istovjetno našim privatnim vjerovanjima. Novi zavjet raskorak između toga naziva licemjerje.

Ono što se danas događa je da učitelji javno proklamiraju lažne doktrine. Kada su suočeni s time, oni ukazuju na ispravnu izjavu vjere. No, ono što javno uče djeluje štetno na one koji ih slušaju. Bez obzira što vjeruju, njihovom javnom lažnom učenju mora se javno suprotstaviti.

KADA MOŽEMO I NE MOŽEMO SUDITI

Ne smijemo suditi motive. Ne smijemo suditi nečiju pobožnost. Činjenica je da su neke stvari nepoznate. Motivi su sakriveni. Samo Bog poznaje srce. Mi ne znamo tko je pravedniji ili pobožniji. Ne smijemo optužiti nekoga za grijeh bez dvoje ili troje svjedoka. Važnost svjedoka je u tome da osoba ne može lažno optužiti drugu dovodeći je time pod crkvenu disciplinu. Ako postoje svjedoci, činjenice se smatraju znanim i može se donijeti presuda. U svakoj situaciji postoji nada za pokajanjem i obnovom. Pavao piše: *“Evo treći put idem k vama. Svaka presuda neka počiva na iskazu dvojice ili trojice svjedoka.”* (2. Korinćanima 13:1) Kao što pokazuje stih 2, u pitanju su "oni koji su sagriješili".

Postoji pitanje krivog prosuđivanja. Prema Rimljanima 14 ne smijemo prosuđivati pitanja savjesti koja nisu univerzalne zapovijedi. Ovdje Pavao piše: *“Slaboga u vjeri prigrlite, ali ne da se prepirete o mišljenjima. Netko vjeruje da smije sve jesti, slabi opet jede samo povrće. Tko jede, neka ne prezire onoga tko ne jede; tko pak ne jede, neka ne sudi onoga tko jede. Ta Bog ga je prigrlio. Tko si ti da sudiš tuđega slugu? Svojemu Gospodaru i stoji i*

pada! A stajat će jer moćan je Gospodin da ga podrži.” (Rimljanima 14:1-4) Kasnije u ovom poglavlju Pavao upozorava o prosuđivanju stvari koje ulaze u kategoriju kršćanske slobode - hrana i držanje određenih dana (Rimljanima 14:4-10). Bilo bi krivo isključiti slabijeg brata iz zajedništva koji ima aktivniju savjest u područjima gdje Biblija daje legitimno slobodu. No, ako slabiji brat zahtjeva da i drugi slijede zahtjeve njegove savjesti kao uvjet zajedništva, time postaje nezakoniti donositelj zakona i treba mu se suprotstaviti i isključiti iz zajedništva ako se ne pokaje. Ono što je krivo kod nezakonitih donositelja zakona je što tvrde da znaju kad netko griješi, a zapravo ne znaju. To je isto kao i uzdizanje sebe na razinu bogom danog zakonodavca.

Ipak smijemo prosuđivati što je pravo ili krivo, grešno ili pravedno temeljeći se na onom otkrivenom u Pismu. Javno izneseno učenje može se prosuditi da je krivo i treba biti javno ukoreno. Pavao je to činio. Rekao je i Timoteju da to čini. Dao je i svim starješinama odgovornost da to čine. Crkva mora biti upozorena na vukove kada se ovi pojave, bilo izvana ili iznutra.

Isto tako se i proroštva moraju prosuđivati na temelju objektivnih kriterija iz Biblije. (1. Korinćanima 14:29; 1. Solunjanima 5:21). Mora se poduzeti važno djelovanje: znamo i moramo prosuđivati što objektivno znamo, ali ne i ono što objektivno ne znamo. Kada donosite prosudbu, zapitajte se: “Znam li to sa sigurnošću?” Ako je odgovor negativan, ne smijemo suditi. Ako je odgovor da i pitanje je biblijske doktrine ili grijeha, ne samo da možemo suditi, već i moramo. Javno iznesena učenja ulaze u ovu kategoriju.

ZAKLJUČAK

Prečesto ljudi krivo tvrde da, ako je pisac napisao knjigu ili propovjednik iznio propovijed, nitko nema prava prosuđivati sadržaj tog učenja, ako prvo ne pita za dozvolu pisca ili propovjednika. Pavao nije pitao Petra za dozvolu da ga javno ukori, niti je pitao Himeneja i Aleksandra za dozvolu da ih ukori zbog podučavanja krive doktrine. Tvrdnja da lažni učitelji imaju pravo širiti svoje učenje kroz Kristovo tijelo sve do vremena dok se postavi i primjeni procedura iz Mateja 18 je kriva. Matej 18 se tiče optužbi za grijeh koju jedan član zajednice iznosi protiv drugog. To zahtjeva dvojicu ili trojicu svjedoka ako osobno suočenje ne uspije.

Učenje koje je objavljeno ne treba dva ili tri svjedoka; svatko sam za sebe može vidjeti što se naučava. Takva učenja se moraju prosuđivati da li su biblijska ili ne. Oni koji donose kriva učenja moraju se javno ispraviti. Ako nastave donositi kriva učenja ne poštujući vjeru koja je jednom zauvijek predana svetima, moraju se smatrati vukovima i stado se mora zaštititi od njih. Danas učenja vukova dolaze putem televizije, radija, interneta, knjiga, seminara i drugih dostupnih medija. Nijedan pastor ne može raspravljati o svakoj pojedinoj herezi s njenim autorom niti se to od njega zahtjeva. No, zahtjeva se da pastori i starješine pobiju herezu sa zdravim učenjem i upozoriti stado na njihov poguban utjecaj. Tužna istina je ta da je malo pastora i starješina to spremno učiniti. Mnogi kao počasnu medalju ističu činjenicu da nikog ne ispravljaju te dozvoljavaju vukovima da proždru stado, a sve pod maskom poniznosti i jedinstva. Ako odbijamo prosuđivati krivo učenje, zanemarujemo od Boga danu odgovornost.